

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntö LVM/1675/03/2015

TeliaSonera Finland Oyj:n lausunto / Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren ja eräitä tuoteryhmiä koskevien ilmoitettujen laitosten hyväksymis- ja ilmoitusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

TeliaSonera Finland Oyj ("Sonera") kiittää mahdollisuudesta kommentoida otsikossa mainittua luonnosta hallituksen esitykseksi.

Luonnoksessa esitetään Viestintävirastolle uusia määräyksenantovaltuuksia. Sonera pitää huolestuttavana kehitystä, jossa entistäkin suurempi osuus sääntelyn valmistelusta, siitä päättämisestä ja veloitteiden asettamisesta siirtyy valvovalle viranomaiselle.

Sonera ehdottaa, että Viestintäviraston määräyksenantovaltuuksista säädettäessä määriteltäisiin erittäin tarkkarajaisesti, mistä asioista määräyksiä voi antaa ja minkälaisia taloudellisia ja muita seuraamuksia teleyrityksille voidaan määräyksillä luoda.

Viestintävirastolle tulisi asettaa velvoite määräystä valmistellessaan arvioida suunnitellun määräyksen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset teleyrityksille ja verrata niitä määräyksellä tavoiteltaviin, realistisesti arvioituihin hyötyihin. Viestintäviraston tulisi myös arvioida muita, kevyempiä ratkaisuja kuin määräyksen antaminen. Prosessiin tulisi myös sisältyä vaikutusanalyysi. Analyysissä tulisi arvioida sääntelyn vaikutukset esimerkiksi kilpailutilanteeseen ja markkinamekanismin toimintaan.

Yritystiedot

TeliaSonera Finland Oyj
Teollisuuskatu 15, 00510 HELSINKI
Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus 1475607-9, ALV REK 1475607-9

Viestintäpalvelusopimus - 108 §

Sonera kannattaa sisämarkkina-asetuksen kanssa päällekkäisen sääntelyn kumoamista.

Verkkoneutraliteetti – 110 §

Sonera pitää hyvänä periaatteena, että Euroopan unionin asetuksen kanssa päällekkäiset tietoyhteiskuntakaaren säädökset kumotaan.

Luonnoksessa ehdotetaan Viestintävirastolle uusia määräyksenantovaltuuksia sisämarkkina-asetuksen noudattamisen valvontaan ja täytäntöönpanoon.

Viestintävirasto voi antaa sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen noudattamisen valvonnan ja täytäntöönpanon kannalta tarpeellisia määräyksiä. Määräykset voivat koskea asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja internetyhteyksipalvelun teknisiä ominaisuuksia, palvelun laadun vähimmäisvaatimuksia ja muita asianmukaisia ja tarpeellisia toimenpiteitä koskevia vaatimuksia sekä 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen dokumentointia ja tilastointia sekä näihin liittyvien asiakirjojen muotoa ja tietojen säilyttämistä. Lisäksi Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen internetyhteyksipalvelun laadun todentamiseen käytettävän palvelun hyväksymisestä tai päättää käytettävän palvelun hyväksymisestä.

Muutettavan 110 §:n perusteluissa todetaan: ”Määräyksenantovaltuus olisi tarkoitettu tarkkarajaiseksi ja koskemaan vain niitä tilanteita, joissa määräyksen antaminen on välttämätöntä asetuksessa säädettyjen tavoitteiden ja velvoitteiden toteuttamiseksi.” Periaate tässä rajoituksessa on hyvä, mutta Soneran näkemyksen mukaan sitä tulisi täydentää. Sonera ehdottaa perusteluihin lisättäväksi esimerkiksi seuraavan kaltaisen tekstin:

”Viestintäviraston antamilla määräyksillä ei voi luoda teleyrityksille kuin vähäisiä investointivelvoitteita eikä aiheuttaa kuin vähäisiä operatiivisia kustannuksia. Viestintäviraston on ennen määräyksen antamista arvioitava edellä mainittuja kertaluonteisia ja jatkuvia kustannuksia ja verrattava niitä määräyksellä tavoiteltaviin hyötyihin. Viestintäviraston on lisäksi tehtävä vaikutusanalyysi määräyksen muista vaikutuksista markkinoilla, esimerkiksi vaikutuksia kilpailutilanteeseen ja sääntelyn tasapuolisuuteen arvoketjussa toimivien yritysten välillä. Analyysissä tulee arvioida myös muita, norminpurkutavoitteet täyttäviä vaihtoehtoja, joiden tulee olla ensisijaisia.

Liittymän käytön rajoittaminen – 135 §

Viitaten edellä esitettyyn, Sonera pitää keskeisimpänä sitä, että Viestintäviraston määräyksenantovaltuudet tulee rajoittaa vain välttämättömiin tapauksiin. Luonnoksen perusteluissa esiintuotu mobiilimaksu-palvelun estäminen on jo mahdollista operaattoreiden tarjoamalla estopalveluilla. Soneran kokemuksen mukaan asiakkaiden ongelmana ei ole ollut estojen saaminen käyttöön operaattoreilta.

<https://www.sonera.fi/asiakastuki/ohjeet/Matkapuhelinliittymän-puhelu--ja-viestiestot?id=71a5aeff-8b6e-4fce-a813-d590b345d6f9>

Tulevaisuudessa estot asetetaan näkemyksemme mukaan entistä useammin päätelaitteesta, josta estoja voidaan hallita tapauskohtaisemmin, esimerkiksi estetään peleissä tehtävät ostot ja sallitaan esimerkiksi matkalipun hankinta. Asiakkaan tarpeet tyydyttävän palveluostomallin aikaan saamiseksi emme pidä pelkästään operaattorien toimintaan kohdistuvaa sääntelyä toimivana mallina. Mukaan tulisi saada ainakin laitevalmistajat.

Lisäksi Teleforum ry / Mapel on tammikuussa 2016 luonut mobiilimaksulle erityiset pelisäännöt, joista operaattorit ovat jo tiedottaneet Mobiilimaksu-kumppaneilleen.

http://www.mapel.fi/eettiset_saannot/erityiset_saannot/

Soneran näkemyksen mukaan Mobiilimaksu-palvelun vuoksi ei tarvita lisäsääntelyä estoluokista vaan asiakkaiden informoimista, myös viranomaisten toimesta, käytettävissä olevista operaattorien estopalveluista, päätelaitteissa olevista estopalveluista ja palveluntarjoajien tarjoamista palveluista. Sonera tulee luonnollisesti myös itse jatkamaan asiakastiedotusta tästä asiakkaille uudesta palvelusta ja palvelun estoista.

Viranomaisten yleinen tiedonsaantioikeus – 315 §

Viitaten edellä esitettyyn, Sonera ei pidä perusteltuna laajentaa Viestintäviraston määräysenantovaltuuksia luonnoksessa esitetyllä yleisluonteisella tavalla. Esimerkiksi Viestintävirastolle annettu valtuus määrätä tietojen digitaalisesta muodosta ja toimittamisesta voi tarkoittaa teleyrityksille merkittäviä järjestelmäinvestointikustannuksia ja/tai suuria alihankkijoilta hankittavia palveluita. Soneran näkemyksen mukaan jo nykyisessä tilanteessa Viestintävirastolla on oikeus pyytää tarvitsemiaan tietoja, eikä tähän liittyviä valtuuksia ole tarpeen lisätä.

Sonera on ennemminkin huolestunut jatkuvasti kasvavasta tietopyyntöjen määrästä ja vaadittujen tietojen entistäkin yksityiskohtaisemmasta luonteesta. Luonnoksen perusteluissa esitetyt perusteet liittyvät esimerkiksi ennakoitavuuteen (tietopyyntöjen ajankohdat, muoto jne). Ennakoitavuus on teleyrityksen näkökulmasta kannatettavaa, mutta on vaikea ymmärtää, miksi sen saavuttamiseen tarvitaan Viestintäviraston määräys. Viestintävirasto voi ilman määräystäkin suunnitella toimintaansa ja tiedottaa ajankohdista ja periaatteista teleyrityksille. Määräysenantovaltuus ei näistä syistä ole tarpeellinen.

Sonera suhtautuu kriittisesti myös Viestintäviraston määräysenantovaltuuksien lisäämiseen 304 §:n tiedonkeruu- ja tiedotustehtävän hoitamiseksi. Ennen valtuuksien lisäämistä olisi keskeistä selvittää esimerkiksi teleyritysten oman tiedottamisen kanssa päällekkäisen Viestintäviraston tiedottamistoiminnan hyödyt. Esimerkiksi Monitori-palvelun käyttäjämäärät ovat Soneran käsityksen mukaan olleet varsin pieniä.

Soneran näkemyksen mukaan määräysenantovaltuudelle ei ole tarvetta, sillä Viestintävirastolla on jo tietoyhteiskuntakaaren mukaiset oikeudet saada toiminnassaan tarvittavat tiedot. Mikäli määräysenantovaltuuksia kuitenkin päädyttäisiin lisäämään, on keskeistä, että kaikkia määräyksiä valmistellessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet. Pykälän 315 perusteluihin tulisi tässä tapauksessa lisätä esimerkiksi seuraavan kaltainen teksti:

”Viestintäviraston antamilla määräyksillä ei voi luoda teleyrityksille kuin vähäisiä investointivelvoitteita eikä aiheuttaa kuin vähäisiä operatiivisia kustannuksia. Viestintäviraston on ennen määräyksen antamista arvioitava edellä mainittuja kertaluonteisia ja jatkuvia kustannuksia ja verrattava niitä määräyksellä tavoiteltaviin

hyötyihin. Viestintäviraston on lisäksi tehtävä vaikutusanalyysi määräyksen muista vaikutuksista markkinoilla, esimerkiksi vaikutuksia kilpailutilanteeseen ja sääntelyn tasapuolisuuden arvoketjussa toimivien yritysten välillä. Analyysissä tulee arvioida myös muita, norminpurkutavoitteet täyttäviä vaihtoehtoja, joiden tulee olla ensisijaisia.

Tapio Haapanen
TeliaSonera Finland Oyj / Lakiasiat